Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100333

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дудченко Андрій Володимирович
2. Dudchenko Andrii V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 041

Назва наукової спеціальності: Богослов'я. Богослов'я

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-10-2020

Спеціальність за освітою: Богослов'я, релігієзнавство

Місце роботи здобувача: Релігійна організація "Ставропігійна релігійна громада парафії на честь Преображення господня Української православної церкви (Православної Церкви України) у Голосіївському районі м. Києва"

Код за ЄДРПОУ: 37308409

Місцезнаходження: вул. Горького, 14, кв. 29, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.053.004

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, 9, м. Київ, Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, 9, м. Київ, Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 21.31.51.11

Тема дисертації:

1. Літургійний реалізм в богослов'ї Олександра Шмемана

2. Liturgical Realism in the theology of Alexander Schmemann

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено комплексний аналіз літургійного богослов'я одного з найвпливовіших православних богословів другої половини XX століття протопресвітера Олександра Шмемана, засновника літургійного богослов'я як академічної науки та однієї з ключових постатей для православ'я на Заході у XX столітті. Ідеї О. Шмемана також значно вплинули на думки вірян та священнослужителів на пострадянському просторі. З огляду на популярність праць О. Шмемана в Україні та у світі, його богословська спадщина залишається недостатньо дослідженою і потребує більш ретельного вивчення. Дана робота є спробою дослідити і узагальнити систему богословських поглядів О. Шмемана, центром якої є осмислення феномену літургії як головної події церкви та серцевини усього релігійного життя. Євхаристія є точкою відліку усього богослов'я О. Шмемана. Світогляд о. Олександра як християнина, пастиря і богослова ґрунтується на повсякчасному переживанні реальності Божого царства, що присутнє тут і тепер, але головним чином переживається

вірянами під час євхаристійних зібрань. Системний богословський аналіз ідей О. Шмемана та їхнього розвитку у подальшому богослов'ї сприятиме поглибленому вивченню християнського богослов'я загалом та розумінню причин деяких змін у літургійній практиці, що їх сьогодні переживають християнські спільноти. Також актуальність теми дослідження постає зі значущості інституту церкви для українського суспільства, що ставить перед теологами завдання науково осмислити концепцію церкви – еклезіологію. У поглядах на природу та устрій Церкви О. Шмеман розвивав погляди свого старшого колеги протопресвітера Миколая Афанасьєва (1893–1966), який зробив найбільший прорив у розвитку православної еклезіології XX століття. Погляди О. Шмемана на церковний устрій, на канони та роль Вселенського патріарха, зокрема, актуальні у зв'язку із розділенням українського православ'я та пошуками шляхів примирення. Не менш актуальні праці О. Шмемана і в контексті екуменічного діалогу, що триває між християнськими конфесіями, у якому О. Шмеман також брав участь. Систематизація поглядів О. Шмемана та дослідження їх розвитку і впливу на подальшу богословську думку в XX та XXI столітті сприятиме подальшому розвитку богослов'я та пошуку застосування знання у практичному досвіді міжцерковного діалогу.

2. Modern Ukrainian academic theology actively develops and systematizes its structure and interdisciplinary relations, forms a theoretical and methodological base of research and defines fundamental concepts and categories. Theological works and teachings of religious leaders have always attracted research interest among scholars and united them in scientific research, despite the fact that religious studies and theology differ significantly in their structure and subject area. This research will provide analysis and reconstruction of the theological system of one of the most prominent and significant Orthodox theologians of the twentieth century, Fr Alexander Schmemann (1921-1983), the founder of the liturgical theology as an academic discipline and one of the key figures for Orthodoxy in the West. Schmemann's ideas also significantly influenced the opinions of believers and clerics in the post-Soviet space. In the times of the USSR, some books by A.Schmemann were published in Russian in Paris and New York, were smuggled through the borders, then distributed in typing, and after the collapse of the USSR began to appear in large circles in Russia and Ukraine. Without a doubt, Schmemann is one of the most striking contemporary Orthodox thinkers, whose ideas continue to influence Christians of different denominations until present. Given the popularity of A. Schmemann's works in Ukraine and worldwide, his theological heritage remains inadequately investigated and requires a more thorough study. In particular, there were still no comprehensive study of his theological views in Ukrainian theology. Therefore, this work is an attempt to investigate and generalize the system of theological views of A. Schmemann, which center is the comprehension of the phenomenon of the liturgy as the main event of the church and the core of all religious life. The Eucharist is the reference point for the whole Schmemann's theology. The worldview of A. Schmemann as a Christian, a shepherd, and a theologian is based on the constant experience of the reality of the kingdom of God that is present here and now, but is mainly experienced by believers during the Eucharistic gatherings. Systematic religious studies and theological analysis of the intellectual heritage of A. Schmemann contributes to the in-depth study of his theology. The urgency of the research topic also arises from the significance of the church institute for Ukrainian society, which challenges the theologians to scientifically comprehend the concept of the church, i.e. ecclesiology. In his views on the nature and structure of the Church, A. Schmeman developed the views of his senior counterpart Nicholas Afanassiev (1893-1966), who made the greatest breakthrough in the development of the Orthodox ecclesiology in the twentieth century. Afanassiev proposed the concept of Eucharistic ecclesiology. For Orthodox theology until the beginning of the twentieth century it was common to consider the Church exclusively in the categories of universality. Universal ecclesiology saw the fullness of the Church in its universal structure, that is, in the aggregate of all the local churches; The church was considered in the categories of parts (local churches) and the whole (the universal church). In contrast, in Eucharistic ecclesiology, which was developed by Afanassiev in the middle of the twentieth century, the fullness of the Church is present in every Eucharistic community headed by the bishop; the local church is the same Church as the universal Church. The views of A. Schmemann on the structure of the church, on the canons and the role of the Ecumenical Patriarch, in particular, are highly relevant to the division of Ukrainian Orthodoxy and to the search for the ways of reconciliation. The works of A. Schmemann are equally relevant to the context of the ecumenical dialogue that continues between

Christian denominations, in which Schmemann also participated. The systematization of A. Schmemann's views and the study of their development and influence on the further theological thought in the twentieth and twenty first centuries contributes to the further development of theology and the search for application of knowledge for the practical experience of inter-church dialogue. The purpose of the research is to reconstruct the theological system of A. Schmemann and to analyze its reception and influence on the modern Christian theological thought in the context of liturgical realism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котлярова Тетяна Олександрівна
2. Kotliarova Tetiana Oleksandrivna

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Христокін Геннадій Володимирович

2. Khrystokin Hennadii Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.11, 09.00.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубський В'ячеслав Миколайович

2. Rubskyi Vyacheslav Mykolajovych

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.11, 09.00.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловій Роман Павлович

2. Solovij Roman Pavlovych

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Санніков Сергій Вікторович

2. Sannikov Sergij Viktorovych

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Чорноморець Юрій Павлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Чорноморець Юрій Павлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.